

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisoq senest til FM2019 pålægges at fastlægge en officiel fattigdomsgrænse i Grønland.

(Medlem af Inatsisartut, Sara Olsvig, Inuit Ataqagiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

1. behandling

Naalakkersuisut takker forslagsstiller for det fremsatte forslag til Inatsisartutbeslutning.

Som det fremgår af Koalitionsaftalen har koalitionspartierne et mål om at skabe et ligestillet samfund, uden at skelne til fødested, køn eller religion. Naalakkersuisut er således enig med forslagsstiller i, at vi ikke kan acceptere, at medborgere lever i fattigdom og således ikke har råd til helt basale ting som mad og bolig. Som politikere skal vi fastholde et skarpt fokus på de grupper i samfundet, som lever i fattigdom og de følgevirkninger, som kan være forbundet med fattigdom.

Når vi taler om fattigdom, er det væsentligt at understrege, at udfordringerne og dermed også løsningerne er forskelligartede. Fattigdom er således en udfordring og et tema, som rækker langt ud over socialområdet. Hvis vi vil bekæmpe fattigdom, er det således væsentligt, at vi arbejder sammen på tværs af sektorer og samfundsområder – og på tværs af politiske partier.

Et vigtigt element i indsatsen for at bekæmpe fattigdom er at opnå mere og bedre viden omkring omfanget og udviklingen. En fattigdomsgrænse kan være et velegnet instrument til dette.

Fattigdom er ofte et problem forbundet med manglende eller ujævn tilknytning til arbejdsmarkedet og dermed et beskedent indtægtsgrundlag.

Det er således en vigtig målsætning for Naalakkersuisut at højne beskæftigelsen. Et andet vigtigt middel til at mindske fattigdommen er at hæve uddannelsesniveaut. Der er en tydelig sammenhæng mellem uddannelsesniveau og tilknytning til arbejdsmarkedet. Derfor er et generelt løft af uddannelsesniveaut en anden af Naalakkersuisuts vigtigste prioriteter.

Derudover kan der være behov for differentierede og tværgående indsatser på det sociale område. På nuværende tidspunkt pågår en analyse af ordningen om offentlig hjælp. Ordningen udgør et socialt sikkerhedsnet for borgere, som ikke kan forsørge sig selv og deres familie. Men ordningen er blandt andet blevet kritiseret for ikke at tilskynde modtagere af offentlig hjælp til at komme i arbejde eller i anden indsats med henblik på selvforsørgelse.

Analysen skal blandt andet afdække samspilsproblemer med andre ydelsesordninger. Analysen har ligeledes fokus på at undersøge de forskellige målgrupper blandt offentlig hjælp-modtagere. Således viser data, at der er en stor gruppe af unge på offentlig hjælp. Ligeledes er der en stor gruppe af borgere, som har modtaget offentlig hjælp i en relativt lang periode. Analysen skal kortlægge og kategorisere, hvilke udfordringer de forskellige modtagere af offentlig hjælp har for at finde fodfæste på arbejdsmarkedet. Analysearbejdet skal danne grundlag for en reform af

den offentlige hjælp. Reformen skal afhjælpe samspilsproblemer og sikre, at ordningen bliver mere tidssvarende og fungerer mere hensigtsmæssigt.

Den pågældende undersøgelse behandler ikke direkte spørgsmålet omkring fattigdom. Dog er der mange elementer, som også er relevante i arbejdet med at afdække årsagerne til fattigdom. Naalakkersuisut ønsker derfor at understrege, at arbejdet med at fastsætte en officiel fattigdomsgrænse skal have blik for og inkorporere andet relevant viden og eksisterende indikatorer, fremfor at etablere nye og sideløbende undersøgelser og målinstrumenter. I forlængelse heraf er Naalakkersuisut enige med forslagsstiller i, at den operationelle metode introduceret af Grønlands Statistik i ”De økonomisk udsatte” kan være velegnet som statistisk metode.

Ifølge den førnævnte publikation vil en person betegnes som økonomisk udsat, hvis personens indkomst i en treårig periode hvert år har ligget under en given kritisk indkomstgrænse. Følgende ting tager publikationen og opgørelsesmetoden ikke højde for:

- Forskel i leveomkostninger. Ofte er det dyrere at leve i byerne end i bygderne, da eksempelvis boligomkostningerne er meget højere i byerne end i bygderne.
- Naturalieøkonomi. Der findes ingen tal for dette på personniveau, og det er dermed ikke realistisk at dette kan indgå i en fattigdomsstatistik.

Der er taget udgangspunkt i en international metode, da det har den fordel, at tallene kan sammenlignes på tværs af lande. Naalakkersuisut vil i Politisk-Økonomisk Beretning for 2019 diskutere et mål og en indikator for omfanget af fattigdom og fremkomme med et forslag dertil, her vil der ses på mulige hensyntagen til grønlandske forhold.

Naalakkersuisut finder det ikke realistisk at indarbejde forhold omkring subsistensøkonomi og naturalieøkonomi i en officiel statistik, da der ikke findes metoder til at gøre dette på individniveau.

Naalakkersuisut er, som sagt, meget enig med forslagsstiller i, at vi som politikere har et stort ansvar for at sikre, at befolkningen har det fornødne sikkerhedsnet. Vi skal alle arbejde sammen om at nå det mål, at ingen børn vokser op i fattigdom. Naalakkersuisut mener således også, at det er relevant at belyse emnet fattigdom.

Naalakkersuisut kan ikke tilslutte sig forslaget i sin nuværende form. Naalakkersuisut fremsætter følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut i Politisk-Økonomisk Beretning for 2019 og fremadrettet, i et afsnit om centrale mål og indikatorer pålægges at indarbejde et særligt mål og indikatorer for omfanget af fattigdom. Udviklingen for disse indikatorer skal måles årligt med udgangspunkt i Grønlands Statistiks årlige publikation: De økonomisk udsatte”